

Z A P I S N I K
sa Sedme sjednice
Odbora za međunarodne odnose i iseljenike
održane 8. oktobra 2020. godine

Sjednica je počela u 10 časova.

Sjednici je predsjedavao Miodrag Lekić, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi/ce Odbora: Milun Zogović, Branka Bošnjak, mr Predrag Bošković, dr Tamra Vujović, Vladimir Joković, Andrija Nikolić, Nikola Janović, Marta Šćepanović, mr Boris Mugoša i mr Ervin Ibrahimović.

Sjednici nijesu prisustvovali članovi Odbora: Slaven Radunović i mr Aleksandra Vuković.

Sjednici je prisustvovao Đorđe Radulović ministar vanjskih poslova, Olivera Injac ministarka odbrane, Milena Lipovina Božović državna sekretarka za razvojne ekonomske politike u Ministarstvu ekonomskog razvoja, Jelena Janković v.d direktora Direktorata za ekonomske odnose sa inostranstvom u Ministarstvu ekonomskog razvoja, Gordana Bajić direktorica Zavoda za metrologiju Crne Gore i Miroslav Zeković v.d. generalnog direktora Direktorata za upravne poslove, državljanstvo i strance u Ministarstvu unutrašnjih poslova.

Takođe, sjednici su prisustvovali službenici Odbora: sekretar Odbora mr Jasmin Bojadžić i savjetnici: Blagota Marunović i mr Vanja Čabarkapa.

Sjednicu su pratili predstavnici medija.

Prilikom utvrđivanja dnevnog reda sjednice Odbora, povodom sedme predložene tačke dnevnog reda, poslanica Marta Šćepanović kazala je da se je riječ o temi koja je u nadležnosti Odbora za bezbjednost, te predložila da se pomenuta tačka dnevnog reda preformuliše.

Poslanik Boris Mugoša podsjetio je da, shodno nemogućnosti ministra, predlagač Zakona, da prisustvuje sjednici, u skladu sa Poslovníkom, dužan je da o tome pisanim putem obavijesti predsjednika odbora.

Predsjednik Odbora Miodrag Lekić kazao je da je povodom tri tačke dnevnog reda, uoči sjednice, stiglo obrazloženje od ministra ko su ovlašćeni predlagači zakona. Takođe, na konstataciju poslanice Šćepanović, Lekić je kazao da vojna dimenzija rata u Avganistanu pripada više Odbiru za bezbjednost i odbranu ali da su posljedice rata u Avganistanu geopolitički detalj sa obimnim posljedicama, te da je shodno tome predmet međunarodne politike.

Za sjednicu je sa sedam glasova „za“ i dva „uzdržana“ usvojen sljedeći:

DNEVNI RED

1. Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije o priznavanju evropskih patenata (Konvencija o evropskom patentu) od 5. oktobra 1973. godine, sa izmjenama člana 63 Konvencije o evropskom patentu od 17. decembra 1991. godine i izmjenama od 29. novembra 2000. godine;
2. Predlog zakona o potvrđivanju Protokola i Sporazuma o slobodnoj trgovini između Crne Gore i Republike Turske i Protokola III o trgovini uslugama Sporazuma o slobodnoj trgovini između Crne Gore i Republike Turske;
3. Predlog zakona o potvrđivanju Dodatnog protokola 6 o trgovini uslugama uz Sporazum o izmjeni i pristupanju Centralnoevropskom sporazumu o slobodnoj trgovini;
4. Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije o osnivanju Međunarodne organizacije za zakonsku metrologiju;
5. Predlog zakona o potvrđivanju Marakeškog ugovora za olakšanje pristupa objavljenim djelima za osobe koje su slijepi, slabovidni ili imaju druge poteškoće u korišćenju štampanih materijala;
6. Informacija o nastaloj situaciji u vezi sa kandidovanjem ambasadora Crne Gore i učincima kohabitacije na tom planu;
7. Bilansi i posljedice rata u Avganistanu i informacija o učešću pripadnika Vojske Crne Gore u okviru međunarodnih mirovnih misija „ISAF“ i „Resolute Support“;
8. Izbor zamjenika predsjednika Odbora.

Prva tačka dnevnog reda: *1. Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije o priznavanju evropskih patenata (Konvencija o evropskom patentu) od 5. oktobra 1973. godine, sa izmjenama člana 63 Konvencije o evropskom patentu od 17. decembra 1991. godine i izmjenama od 29. novembra 2000. godine;*

Milena Lipovina-Božović, državna sekretarka za razvojne ekonomske politike u Ministarstvu ekonomskog razvoja dala je uvodne napomene o Predlogu zakona.

Lipovina je istakla da je usvajanje ovog zakona jedna od obaveza Crne Gore u skladu sa Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju, te da je sama Konvencija o evropskom patentu zaključena sa idejom objedinjavanja i usaglašavanja patentnog sistema u Evropi, sa ciljem jačanja saradnje između evropskih država, u pogledu zaštite pronalazaka. Konvencija omogućava podnošenje jedne patentne prijave za više zemalja članica, koja se ispituje po utvrđenim procedurama na jednom mjestu u Evropskoj patentnoj organizaciji, nakon čega se priznati patenti izdaju i važe u svakoj od naznačenih zemalja. Prilikom podnošenja evropske patentne prijave, sve države članice smatraju se naznačenim u prijavi za priznavanje evropskog patenta. Za Crnu Goru je važno da dejstvo evropskih prijava patenata može biti prošireno na države koje nijesu potpisnice Konvencije, ali imaju potpisan Sporazum o proširenju evropskih patenata. Trenutno su to Crna Gora i Bosna i Hercegovina.

Sporazum između Vlade Crne Gore i Evropske patentne organizacije o proširenju evropskih patenata potpisan je 2009. godine. Crna Gora, u skladu sa članom 75 Sporazuma o pridruživanju i stabilizaciji, u obavezi je da pristupi ovoj konvenciji, a pristupanje Crne Gore donijeće značajne benefite domaćim pronalazačima kroz mogućnost podnošenja prijave evropskog patenta što do sada nije bio slučaj. Značajna prednost se ogleda u tome što će umjesto da se postupak sprovodi paralelno i odvojeno u više zemalja u kojima podnosilac želi da patentira svoj pronalazak, moći to da sprovede na jednom mjestu, a da važi u više država. Na taj način će podnosilac prijave uštediti trud i novac, podnositi samo jednu prijavu na jednom izabranom jeziku, imati jednog zastupnika, te plaćati jednu taksu u jednom postupku. U državama članicama ove konvencije dobija se jak patent koji ima jedinstvenu vrijednost, jer je rezultat jedinstvenog postupka registracije.

Predstavnik predlagača zakona saglasio se sa tehničkim greškama koje je evidentirala stručna služba.

Za izvjestiova Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Vladimir Joković.

Druga tačka dnevnog reda: *2. Predlog zakona o potvrđivanju Protokola i Sporazuma o slobodnoj trgovini između Crne Gore i Republike Turske i Protokola III o trgovini uslugama Sporazuma o slobodnoj trgovini između Crne Gore i Republike Turske;*

Predlagač Zakona Jelena Janković v.d. direktora Direktorata za ekonomske odnose sa inostranstvom u Ministarstvu ekonomskog razvoja dala je uvdne napomene o Predlogu zakona.

Janković je kazala je da imajući u vidu nizak stepen liberalizacije u trgovini poljoprivrednim proizvodima, te nepostojanje povlastica u trgovini i uslugama, strane su dogovorile da započnu pregovore u izmjeni i proširenju obima postojećeg sporazuma, decembra 2017. godine. Predmet novih pregovora nijesu bili industrijski proizvodi, imajući u vidu da je lista industrijskih proizvoda identična sa listom industrijskih proizvoda između Crne Gore i Evropske unije. Danom stupanja Sporazuma na snagu, tržište Republike Turske je potpuno liberalizovano za industrijske proizvode porijeklom iz Crne Gore. Kada je u pitanju uvoz, potpuna liberalizacija crnogorskog tržišta za industrijske proizvode porijeklom iz Turske, nastupila je 1. januara 2015. Usljed niskog stepena međusobne liberalizacije u dijelu poljoprivrednih proizvoda, jasno je da međusobna trgovina nije bila dovoljno razvijena. To se, kako je istakla, posebno odnosi na proizvode porijeklom iz Crne Gore, imajući u vidu izrazito visok stepen carinske zaštite u Turskoj. Carinske stope za proizvode za koje Crna Gora ima potencijal za izvoz u većini slučajeva prelaze 100 %, dok je najveća carinska stopa u Crnoj Gori 30 %. Takođe, zbog sve većeg značaja trgovine uslugama pokrenuta je inicijativa za otvaranje pregovora o liberalizaciji trgovine uslugama u članu sa članom 13 aktuelnog sporazuma. Ovo je posebno važno imajući u vidu da je struktura crnogorskog izvoza sve više orjentisana na izvoz usluga. Obim usluga raste iz godine u godinu i što je najbitnije Crna Gora u ovoj oblasti konstantno ostvaruju suficit.

U skladu sa pomenutim, pregovori o izmjenama i dopunama sporazuma o slobodnoj trgovini između Crne Gore i Republike Turske, rezultirali su revidiranjem postojećeg protokola 1, koji se odnosi na pristup tržištu roba kako bi se uključile dodatne koncesije za

poljoprivredu i u tom smislu je značajno proširena u odnosu na aktuelni sporazum kao i donošenjem novog protokola 3 o trgovini uslugama, imajući u vidu da usluge nisu bile obuhvaćene prethodnim sporazumom. Protokol 3 je usklađen sa relevantnim odredbama Svjetske trgovinske organizacije Opšteg sporazuma o uslugama GAC. Lista specifičnih obaveza kojom se definiše pristup tržišta usluga, u ovom slučaju Crna Gora, na istom je nivou liberalizacije kao za ostale članice Svjetske trgovinske organizacije, dok je Turska odobrila veći nivo liberalizacije u odnosu na odobreno članicama Svjetske trgovinske organizacije. Na ovaj način Crna Gora je dobila povoljniji pristup tržištu Republike Turske u odnosu na ostale članice Svjetske trgovinske organizacije i to u dijelu poslovnih, građevinskih, srodnih inženjerskih usluga, usluga distribucije, zaštite životne sredine, turizam, putovanja, rekreacione usluge, usluge kulture i sporta kao i pomoćnih usluga u drumskom transportu.

U dijelu predviđenom za komentare, poslanica Tamara Vujović pitala je da li se pod uslugama podrazumijevaju i zdravstvene usluge. Takođe, istakla je da je potpisan Sporazum po kojem je Turska ona država koja štiti interese crnogorskih građana u onim zemljama u kojima Crna Gora nema diplomatsko-konzularna predstavništva, te da se radi o 25 zemalja. Zaključila je da Crna Gora postaje veoma važna Republici Turskoj, te da 35 odsto stranih investicija u Crnoj Gori pripada turskim državljanima.

Predstavnica predlagača Zakona, u odgovoru na postavljeno pitanje, kazala je da su liste usluga veoma detaljne, te da bi dostavila odgovor u pisanoj formi.

Poslanik Vladimir Joković kazao je da bi bilo značajno da se vidi koliki je trgovinski deficit između Crne Gore i Republike Turske. Naveo je da se ne može očekivati da će biti liberalizovane zdravstvene usluge, imajući u vidu da u Turskoj preovladavaju privatne klinike, te da shodno tome naši građani mogu odlaziti na liječenje samo po ugovoru sa Ministratsvom zdravlja ili Fondom za zdravstvo Crne Gore, te da će naša država sve to platiti po komercijalnim cijenama. Joković je konstatovao je u određenoj mjeri olakšan protok roba i kapitala, ali da naša država nema veliki interes za tim s obzirom na to da je izvoz iz Crne Gore u Tursku minimalan, dok je uvoz proizvoda iz Turske je ogroman.

Jelena Janković kazala je da je za ovu godinu januar-maj uvoz bio 38,9 miliona a izvoz 7,8 miliona eura što, kako je kazala, nije beznačajan iznos. Carinske stope na proizvode za koje Crna Gora ima potencijal za izvoz u većini slučajeva prelaze 100 %, dok je najveća carinska stopa u Crnoj Gori 30 %, te zaključila da će u svakom slučaju biti benefita za našu državu. Dobijanje povoljnijih uslova u odnosu na ostale članice Svjetske trgovinske organizacije, ukazivala bi na povoljnost za Crnu Goru jer nam to daje prednost u odnosu na većinu drugih zemalja sa kojima će imati spoljnu trgovinu.

Predsjednik Odbora Miodrag Lekić napomenuo je da je izostao datum potpisivanja Protokola, te da je u tom smislu potreban amandman.

Predstavnica predlagača Zakona prihvatila je amandman.

Pozitivno mišljenje o usvajanju Zakona dalo je 10 poslanika, 1 poslanik je bio protiv, dok uzdržanih nije bilo.

Za izvjestioca na sjednici Skupštine određena je poslanica Tamara Vujović.

Treća tačka dnevnog reda: 3. *Predlog zakona o potvrđivanju Dodatnog protokola 6 o trgovini uslugama uz Sporazum o izmjeni i pristupanju Centralnoevropskom sporazumu o slobodnoj trgovini;*

Uvodne napomene o Predlogu zakona o potvrđivanju Dodatnog protokola 6 o trgovini uslugama uz Sporazum o izmjeni i pristupanju Centralnoevropskom sporazumu o slobodnoj trgovini, dala je predstavnica predlagača Jelena Janković, v.d. direktora Direktorata za ekonomske odnose sa inostranstvom u Ministarstvu ekonomskog razvoja.

Janković je kazala da usvajanje ovog zakona ima za cilj da razvija i širi saradnju i postepenu liberalizaciju, te međusobno otvaranje tržišta usluga, u kontekstu evropskih integracija, uzimajući u obzir relevante odredbe Opšteg sporazuma o trgovini uslugama GAC i obaveze koje su strane članice Svjetske trgovinske organizacije preuzele u okviru GAC-a. Sve potpisnice CEFTA 2006 sporazuma su članice Svjetske trgovinske organizacije, izuzev Republike Srbije, Bosne i Hercegovine i UNMIK Kosova. To znači da između Albanije, Sjeverne Makedonije, Moldavije i Crne Gore već postoji izvjestan nivo liberalizacije trgovine uslugama, kroz obaveze preuzete u okviru Svjetske zdravstvene organizacije. Takođe, nije moguće zamisliti dalji razvoj i unapređenje trgovinske i ekonomske saradnje bez uspostavljenog adekvatnog pravnog okvira za pristup tržištu usluga, uklanjanja postojećih ograničenja i pojednostavljivanja administrativnih procedura, posebno ako se uzme u obzir da 60 do 70 posto BDP-a čine usluge.

Shodno navedenom, Predlog zakona pored osnovnog teksta sadrži i tri aneksa. Aneks 1-privremeni ulazak i boravak fizičkih lica u poslovne svrhe; aneks 2 – regulatorni princip vezano za telekomunikacije; Aneks 3-konsolidovana lista specifičnih obaveza u trgovini uslugama CEFTA strana. Očekuje se da će CEFTA dodatni protokol 6 imati sljedeće benefite: povećanje izvoza usluga sa teritorije CEFTA strana, povećavanje stranih direktnih investicija kroz otvaranje velikog broja sektora usluga kao i povećanje mobilnosti visoko kvalifikovane radne snage kroz definisane mjere u pogledu ulaska i privremenog boravka na teritoriji CEFTA strana, ključnog osoblja, pripravnika visokoškolaca, prodavaca usluga, pružalaca ugovornih usluga, nezavisnih stručnjaka i posjetilaca sa kratkotrajnim boravkom u poslovne svrhe.

Odbor je jednoglasno sa osam glasova „za“ dao pozitivno mišljenje na Predlog zakona o potvrđivanju Dodatnog protokola 6 o trgovini uslugama uz Sporazum o izmjeni i pristupanju Centralnoevropskom sporazumu o slobodnoj trgovini.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Milun Zogović.

Četvrta tačka dnevnog reda: 3. *Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije o osnivanju Međunarodne organizacije za zakonsku metrologiju.*

Milena Lipovina-Božović, državna sekretarka za razvojne ekonomske politike u Ministarstvu ekonomskog razvoja dala je uvodne napomene o Predlogu zakona.

Lipovina-Božović kazala je da Zakon o metrologiji uređuje oblast metrologije u Crnoj Gori a stručne i povezane upravne poslove u ovoj oblasti koje su utvrđene Zakonom obavlja Zavod za metrologiju Crne Gore. Zavod za metrologiju predstavlja Crnu Goru u međunarodnim organizacijama iz oblasti metrologije i upravo ovaj predlog zakona otvara put za još veću uključenost Crne Gore u međunarodnu metrologiju. Usvajanjem ovog zakona bi se ostvario preduslov za punopravno članstvo Zavoda za metrologiju u Međunarodnoj organizaciji za zakonsku metrologiju i s tim u vezi punopravni članstvom u ovoj organizaciji Crna Gora bi ostvarila brojne benefite, a neki od nji su: učešće u definisanju prioriteta za sami tehnički rad Međunarodne organizacije, informisanje u vezi sa novim tehnologijama vrsta mjerila, dobrim praksama u organizaciji metroloških aktivnosti, učešće u definisanju politika i ciljeva Međunarodne organizacije za metrologiju i dr.

U dijelu predviđenom za komentare i pitanja, potpredsjednica Skupštine Crne Gore Branka Bošnjak pitala je da li je Zavod za metrologiju registovan kao naučna institucija.

Predstavница predlagača Zakona Milena Lipovina Božović kazala je da Zavod jeste jedna od naučnih institucija.

Direktorica Zavoda za metrologiju Gordana Bajić kazala je da se 2016. godine Zavod prijavio i registrovan je kao naučno-istraživačka organizacija, međutim da je to ograničenog roka, ali da je trenutno status naučno-istraživačke institucije istekao te da treba da se produži ukoliko to bude moguće. Međutim, kako je kazala, Zavod je svakako u registru inovativnih organizacija, gdje vidi svoju šansu u povezivanju naučne metrologije, koju Zavod njeguje od samog osnivanja, imajući u vidu da je to osnovna baza za povezivanje sa zakonskom metrologijom. Zakon koji je na dnevnom redu tiče se svih obaveza koje država zakonima uređuje, a vezuje se za mjerne instrumente koji su u upotrebi i štite građane, štite ekonomske transakcije, bezbjednost, okolinu i sve ostalo. U okviru ovog zakona, Zavod za metrologiju vidi šansu za unapređenje do sada dostignutih rezultata i harmonizaciju sa svjetskom metrologijom. Sve obaveze se ipsunjavaju u skladu sa zahtjevima međunarodne zajednice.

Potpredsjednica Skupštine Branka Bošnjak pitala je da li je nađeno trajno rješenje po pitanju prostorija Zavoda.

Odgovarajući na pitanje, Bajić je kazala da je Zavod i dalje u iznajmljenim prostorijama.

Poslanik Milun Zogović postavio je pitanje Milei Lipovini Božović kada je imenovana i na kojoj poziciji se nalazi njena saradnica Dragana Ranitović, koja je, kako kazao, bila član Državne izborne komisije u ime Demokratske partije socijalista.

Milena Lipovina Božović kazala je da je Dragana Ranitović načelnica u Direkciji za intelektualnu svojinu, te da nije imenovana, već je službenica koja je prethodno bila u Ministarstvu, te da je vodila Direkciju za intelektualnu svojinu. Izmjenom Akta o sistematizaciji, Ranitović je dobila rasporedno rješenje, te da je potvrđeno je njeno postojeće mjesto koje je imala u Direkciji za intelektualnu svojinu.

Odbor je jednoglasno za 10 glasova “za” dao pozitivno mišljenje na Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije za osnivanje Međunarodne organizacije za zakonsku metrologiju.

Za izvjestioca Odbor je odredio poslanika Dejana Đurovića.

Peta tačka dnevnog reda: *5. Predlog zakona o potvrđivanju Marakeškog ugovora za olakšanje pristupa objavljenim djelima za osobe koje su slijepi, slabovide ili imaju druge poteškoće u korišćenju štampanih materijala.*

Predstavnica predlagača Zakona Milena Lipovina Božović u uvodnim napomenama o predlogu zakona kazala je da je Marakeški ugovor za olakšanje pristupa objavljenim djelima za osobe koje su slijepi, slabovide ili imaju druge poteškoće u korišćenju štampanih materijala usvojen je od strana država Svjetske organizacije za intelektualnu svojinu na diplomatskoj konferenciji u Marakešu 2013. godine. Ovaj ugovor od samog početka uživao je snažnu podršku država širom svijeta, imajući u vidu činjenicu da se svake godine objavljuju milioni knjiga, da samo 1-7 posto prema podacima Svjetske organizacije za intelektualnu svojinu je raspoloživo za nekih 285 miliona osoba u svijetu koje su slijepi ili imaju druge poteškoće sa vidom.

Ukupno je 80 država članica je o sada pristupilo Marakeškom ugovoru, tim što se Evropska unija smatra jednom članicom. Marakeški ugovor zahtjeva od ugovornih strana da ispune dvije glavne obaveze prilikom implementacije ovog ugovora na nacionalnom nivou. Prva obaveza jeste da se obezbijedi ograničenje u odnosu na autorsko pravo kako bi se, između ostalog, omogućilo korisnicima da naprave kopije nekog djela u formatu koji bi bio pristupačan za osobe sa teškoćama u prisupu štampanim djelima. To konkretno podrazumijeva da se ograniči autorsko i imovinsko pravo umnožavanja, distribuiranja i stavljanja na raspolaganje javnosti i opciono da se ograniči to pravo javnog izvođenja. Druga obaveza je da se omogući prekogranična razmjena kopija koje su napravljene u skladu sa ograničenjima iz ovog ugovora ili u skladu sa zakonom u pristupačnom formatu tj. formatu koji će omogućiti korisniku da čita ili pristupi sadržaju na njega izvodljiv i podoban način. To znači da je dovoljno da djelo bude kreirano u pristupačnom formatu u samo jednoj od država članica i da kao takva se može koristiti u svim državama članicama Marakeškog ugovora.

Benefiti ovog ugovora su bolji pristup obrazovanju ovoj kategoriji lica, unapređena socijalna integracija, kulturna participacija i jačanje svijesti o izazovima sa kojima se suočava zajednica i pojedinci koji imaju poteškoće u korišćenju štampanih materijala. Ovaj ugovor je u potpunosti u saglasnosti sa principima osnovnih ljudskih prava iz Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima i UN konvencije o pravima osoba sa invaliditetom.

Poslanik Boris Mugoša kazao je da je dobijen dopis Saveza slijepih Crne Gore, gdje se navodi da terminologija koja se koristi u Predlogu zakona nije u skladu sa načelima UN konvencije o pravima lica sa invaliditetom. Istakao je da se mora voditi računa o odbrani ličnog digniteta i dostojanstva lica sa invaliditetom, te da se kroz terminološko definisanje stavi akcenat na ličnost, a ne na invaliditet. Oni su dali predloge da umjesto „slijepih i slabovidih“ treba da piše „osobe potpuno ili djelimično oštećenog vida“. Poslanik Mugoša kazao je da je potrebno razmotriti taj predlog jer se radi o korpusu vrlo osjetljivih ljudskih

prava. Takođe, uputio je pitanje predstavnici predlagača kako se Ministarstvo odredilo u odnosu na terminologiju koja je sugerisana od strane Saveza slijepih Crne Gore.

Predstavnic predlagača kazala je da od ranije oni nijesu upoznati sa dopisom Saveza slijepih, već da su neposredno pred početak sjednice dobili uvid u dopis. Radi se o međunarodnom ugovoru koji je sačinjen na engleskom jeziku ali da su ga sve članice potpisnoce ugovora prevele. U Hrvatskoj i Srbiji su, kao je kazala, takođe upotrijebljeni isti termini kao i u našem slučaju. Lipovina Božović je kazala da nemamo pravo da mijenjamo međunarodni sporazum, ratifikovan od strane 80 država članica, te da ne smatra da bi se tom izmjenom nešto suštinski promijenilo, te dala predlog da se ovaj amandman ne prihvati.

Poslanik Mugoša kazao je da će se tekst potpisivati na našem i engleskom jeziku, te da je na nama da ga prevedemo na način kako mi smatramo da treba. Kazao je da ne može glasati za ovaj zakon, jer bi zamolio da se do početka plenarnog zasjedanja održi dodatni krug konsultacija između resornog ministarstva i Savez slijepih, te da se pokuša do same sjednice Parlamenta naći saglasnost. Poslanik Mugoša je kazao da je on više za rješenje koje je predloženo od strane kolega iz Saveza slijepih.

Poslanica Tamara Vujović kazala je da se pacijenti procjenjuju u odnosu na njihov funkcionalni status, sposobnost izvršavanja aktivnosti. Istakla je da podržava svaki vid akcije kako bi osobe sa invaliditetom manje osjećale svoje oštećenje.

Milena Lipovina Božović kazala je da bi Ministarstvo svakako obavilo dodatne konsultacije sa Savezom slijepih Crne Gore, jer prethodno nije o toj temi razgovarano. Napomenula je da se u ovom trenutku amandman ne može prihvatiti.

Potpredsjednica Skupštine Bošnjak kazala je da se radi o osjetljivoj temi, te da bi najbolje rješenje bilo da se izjašnjavanje na ovu temu odloži dok se ne održe konsultacije Ministarstva sa Svezom slijepih i nađe se kompromisno rješenje.

Poslanica Tamara Vujović iznijela je podatak da u Crnoj Gori 11 % stanovništva čine osobe sa invaliditetom, te da u ovom segmentu, osim jezičkih nedoumica, mora mnogo više da se radi po pitanju broja slabovidih osoba, sa oštećenjem sluha, te sa tjelesnim invaliditetima. Vujović je sugerisala je da se u ovu dilemu uključi i Ministarstvo finansija i socijalnog staranja..

Predsjednik Odbora Lekić predložio da se članovi Odbora izjasne povodom ovog predloga zakona.

Poslanik Vladimir Joković, kazao je da se u nazivu Saveza upravo nalazi riječ „slijepih“, te podržao predlog predsjednika Odbora.

Odbor je većinom glasova dao pozitivno mišljenje (sedam glasova „za“, bez glasova „protiv“ i jedan „uzdržan“) na usvajanje Predloga zakona o potvrđivanju Marakeškog ugovora za olakšanje pristupa objavljenim djelima za osobe koje su slijepe, slabovide ili imaju druge poteškoće u korišćenju štampanih materijala.

Za izvjestioca ovog predloga zakona Odbor je odredio poslanicu Tamaru Vujović.

Šesta tačka dnevnog reda: *6. Informacija o nastaloj situaciji u vezi sa kandidovanjem ambasadora Crne Gore i učincima kohabitacije na tom planu.*

Predsjednik Odbora Miodrag Lekić kazao je da treba podstaći da se ova tema, sa vrlo neprijatnim posljedicama, kako po funkcionalnost službe, tako i djelimično po ugled zemlje aktuelizuje. Cilj Odbora za međunarodne odnose i iseljenike, koji nema nadležnosti da nešto odluči, je da podstakne temu sa ciljem da se izađe iz ove situacije. Lekić je istakao da je potrebno dati podsticaj da oni koji imaju veće nadležnosti nešto pokrenu. Osvrćući se na temu kohabitacije, Lekić je kazao da iako smo bez istorijskog iskustva na tom planu, ne smijemo dozvoliti blokade koje na neki način sputavaju funkcionalnost.

Lekić je podsjetio na ulogu Predsjednika države koji postavlja ističući da postavljanje označava realizaciju onog što je usvojila Vlada, jer je eksplicitan stav i norma da Vlada vodi unutrašnju i spoljnu politiku. Kako je kazao, ta procedura je zaustavljena imajući u vidu da Predsjednik smatra da jedna grupa ambasadora koju je predložila Vlada može dobiti njegovu saglasnost, dok postavljanje drugih, kroz neko pravo veta, zaustavlja. Lekić je podsjetio da Vlada predlaže ambasadore i odlučuje o njima, šalje zemljama prijema obrazloženi predlog, te da je Predsjednik države za jedan dio kandidata prekinuo dalju proceduru, te se i obratio tim državama pismenim putem dajući primjedbnu za predložene kandidate, što nije zabilježeno u istoriji diplomatije. Cilj nam je da se ova tema reaktualizuje i dobije novu dinamiku, imajući u vidu da se radi o ozbiljnoj blokadi koja nanosi štetu državi, naglasio je predsjednik Odbora Lekić.

Ministar vanjskih poslova Đorđe Radulović, kazao je da kada je izabrana nova vlada, broj političkih imenovanja bio je oko 50 %, što nije u skladu sa Zakonom o vanjskim poslovima. Od decembra 2020. godine od 37 šefova DKP, 18 je promijenjeno jer se u najvećoj mjeri radilo o političkim imenovanjima i nekoliko njih je završilo četvorogodišnje mandate, ili su stekli uslove za starosnu penziju. U sistemu bez kohabitacije, imenovanje ambasadora traje šest mjeseci. Kako je istakao, ministar je više puta zvao na spoljno-političke konsultacije prilikom kojih se sastaju predsjednici Parlamenta, Vlade, Predsjednik države i ministar vanjskih poslova. Ti apeli nijesu naišli na odaziv. Radulović je kazao da je sa potpredsjednikom Vlade Crne Gore Dritanom Abazovićem pokrenuo dijalog sa Institucijom Predsjednika države. U pojedinim oblastima, kako je naveo, preklapaju se nadležnosti Predsjednika i određenih ministarstava poput Ministarstva odbrane, spoljnih poslova i drugih, te da je nemoguće po Ustavu zaobići Instituciju Predsjednika. Ministar je naglasio da bez ambasadora nema spoljne politike koja prožima sve pore unutrašnje politike. Apelovao je da se predsjednici Skupštine, Vlade kao i on sretnu i razgovaraju o imenovanju novih ambasadora.

Ministar Radulović kazao je da je Vlada je predložila 12 ljudi, od kojih su osam karijerne diplomate i četiri eksperta. Saglasnost je postignuta u odnosu na karijerene diplomate, dok je oko ostalih ostalo je da se razmisli. Ministar je kazao da je sa potpredsjednikom Abazovićem imao više sastanaka sa Predsjednikom države, kako bi se prevazišla blokada. Nakon 3-4 nedjelje ćutanja od strane Kabineta Predsjednika za 12 kandidata poslati su zahtjevi za agremane. Što se tiče ostalih šest kandidata Predsjednik Đukanović je za neke

odmah dao odričan odgovor, uglavnom jer su ti ljudi imali drugačiji stav u odnosu na istorijske prilike kroz koje je Crna Gora prolazila, dok je za druge ostao nedorečen, kazao je ministar Radulović.

Ministar je kazao da zbog postavljenja blokade na politička imenovanja kao i zbog odnosa između dijela parlamentarne većine i Vlade koji u jednom periodu nije bio u najboljim tonovima, premijer je odlučio da za sada tih šest političkih imenovanja ne budu poslani zahtjevi za agremane. Odmah nakon toga, kako je kazao, poslato je pismo na određene adrese da Predsjednik nije dao saglasnost i da moli vlade država prijema da ne prihvate agremane za određene kandidate. Kako je naveo, pisma su poslata na adrese na kojima nisu ni traženi agremani. Neke zemlje, uprkos pismu Predsjednika, odobrile su agremane, međutim oni koji su bili nesporni, njih osam, na kraju su došli na Odbor za međunarodne odnose i iseljenike. Ministar Radulović kazao je da je dio parlamentarne većine, zbog političke poruke koju su željeli da pošalju Predsjedniku, bio uzdržan na Vladina imenovanja. Međutim, naglasio je da je Vlada ta kojoj trebaju ambasadori, jer Vlada treba da sprovodi unutrašnju i spoljnu politiku zahvaljujući tim ambasadorima, koji treba da imaju međunarodnu podršku u sprovođenju svih onih reformi koje su nam potrebne.

Predsjednik Lekić kazao je da na sjednici Odbora nije glasano protiv postavljanja ambasadora već uzdržano, što je oblik podizanja svijesti o tome da nešto ne funkcioniše kako treba. Podjetio je da je bilo pet glasova za i pet uzdržanih. Đukanović je za one koji su dobili pozitivno mišljenje Odbora potpisao akreditive. Za ostale, Predsjednik je poslao na mišljenje svojoj pravnoj službi koja će da se izjasni o tome. Mišljenje Odbora nije obavezujuće, ali može da bude politički izgovor, da se nešto odradi ili ne odradi, kazao je Lekić.

U dijelu predviđenom za komentare poslanik Dejan Đurović kazao je da mnoge poznate diplomate nijesu bile karijerne. Naglasio je da Crna Gora ne bi trebala da dopusti da ugledni profesor Budimir Aleksić, predstavnik političke većine, zbog političkih odluka da bude naš predstavnik u Sarajevu.

Poslanik Andrija Nikolić istakao je da je jasno da Predsjednik države postavlja i opoziva ambasadore, jer je to pravo koje mu je obezbijeđeno Ustavom, kao nosiocu najvišeg legitimiteta u državi.

Nikolić je istakao da ambasadori predstavljaju državu, a ne samo Vladu ili Ministarstvo vanjskih poslova. S tim u vezi, naglasio je da su neki od predloženih ambasadora protagonisti srpskog sveta, kao što je Željard Nikčević, koji je tri decenije svog političkog djelovanja posvetio negiranju Crne Gore i Crnogoraca, državnu himnu naziva ustaškom, crnogorski jezik naziva takozvanim, a svojevremeno je dodjeljivao i književnu nagradu Radovanu Karadžiću, presuđenom ratnom zločincu. Kriterijume po istom ključu ispunjava i kandidat o kojem je govorio i poslanik Đurović, Budimir Aleksić koji je kao poslanik u prethodnom sazivu Parlamenta tražio od predsjednika Opštine Berane da podigne spomenik četničkom vojvodi Pavlu Đurišiću, nazivajući ga pripadnikom antifašističkih formacija Draže Mihajlovića. Poslanik Nikolić, obraćajući se ministru Raduloviću, kazao je da je u sprovođenju svojih zamisli ograničen Ustavom i zakonima, te pitao je koje su zemlje poslale agreman uprkos pismu Predsjednika.

Ministar vanjskih poslova Radulović kazao da on djeluje unutar ustavnih normi i da se nastoji da se kroz dijalog približe stavovi. Na temu srpskog sveta kazao je da bi o tome trebalo da pita dugogodišnjeg potpredsjednika partije DPS-a koji je sada u Beogradu. Radulović je kazao da je Đukanović iksazao stav da svi koji su glasali protiv nezavisnosti Crne Gore 2006. godine neće imati njegovu podršku, te u skladu sa tim pitao da li je to Predsjednik svih građana. Takođe, pitao je poslanika Nikolića otkuda mu informacija o Želidaru Nikčeviću, s obzirom da je to tajni podatak. Odgovarajući na pitanje poslanika Nikolića, ministar je kazao da je Vatikan poslao pozitivno pismo za Filipa Ivanovića da bude ambasador u Vatikanu.

Poslanik Đurović kazao je da izjava koju je pomenuo poslanik Nikolić nije bila u navedenom kontekstu, te kazao da političke izjave ne mogu biti mjerodavne za postavljanje ambasadora.

Poslanik Nikolić ukazao je da ministar Radulović nije postavio pitanje poslaniku Đuroviću otkuda njemu informacija da je Budimir Aleksić bio predložen za ambasadora. Kazao je da je Radulović na funkciju ministra vanjskih poslova došao na ideološkoj platformi koju sada problematizuje. DPS se borila za Crnu Goru u NATO-u i Evropskoj uniji i onda kada su se arhitekta platforme sa koje je on ušao u Vladu obračunavale sa Crnom Gorom, kao i sa onima koje danas zovu međunarodnim partnerima.

Poslanik Joković kazao je da je uzdržan bio kada se glasalo o predloženim ambasadorima zbog gnijeva šta se dešava drugima koji su trebali da budu predloženi i izabrani. Kako je kazao iz biografija predloženih kandidata vidjelo se da su tipični predstavnici prethodne vlasti. Istakao je da je Predsjednik države kazao da ne mogu oni koji su imali drugačiji stav o važnim isorijskim pitanjima u prethodnom periodu predstavljati državu, te da je pitanje otkud Predsjednik zna ko je imao kakve stavove 2006. godine. Kazao je da oni koji nijesu bili politički podobni nijesu mogli graditi diplomatsku karijeru, te da se te nepravde moraju ispravljati.

Potpredsjednica Skupštine Branka Bošnjak kazala je da je poslanik Branko Radulović napustio Odbor zbog neprincipijelnosti i nedoslednosti zbog nekih kandidata koji su predloženi i koji su već imenovani u nekim diplomatskim predstavništvima, a radi se o novinaru Žugiću gdje je ministar na jednom od sjednica Odbora kazao da on neće biti imenovan nakon čega je to ipak učinjeno u predstavništvu u Hrvatskoj, a riječ je o nekom ko nema nikakvo iskustvo u diplomatiji. Kako nje kazala. Članovi Odbora bili su suzdržani u odnosu na predložene kandidate iako je možda bilo ljudi koji su zasluživali da se podrže ali je to bio principijelan stav u odnosu na cjelokupni odnos koji postoji u odnosu prema Skupštini. Kako je kazala, među kandidatima najviše ima soft verzije DPS-a. Bošnjak je naglasila da mora postojati mnogo veći stepen komunikacije između parlamentarne većine u Skupštini i Vlade.

Poslanik Boris Mugoša kazao je da ni Vlada ni Predsjednik nemaju isključivo pravo, po pitanju ambasadora. Podsjetio je da je od 12 predloga osam prihvatljivo, te da su prihvatljivi ljudi za ključne pozicije kada je Crna Gora u pitanju. Naveo je da nije saglasan sa krilaticom da neki ambasadori rade na štetu Crne Gore, te da su neke značajne zemlje u

međunarodnom kontekstu, branile te ambasadore za koje su neki naši visoki zvaničnici rekli da rade na štetu Crne Gore. Naveo je da je jedinstvena situacija da su ambasadori dobili pozitivno mišljenje, zahvaljujući uglavnom glasovima opozicije. To je pokazalo ozbiljan i konstruktivan odnos trenutne opozicije. Kazao je da se postavlja pitanje da li je sa takvim glasanjem na adekvatan način pokazan kapacitet parlamentarne većine i da li takav način upravljanja može obezbijediti članstvo Crne Gore u Evropskoj uniji. Istakao je da nije za to da ambasador bude neko ko je protiv članstva Crne Gore u NATO savezu, usklađenosti naše vanjske politike sa vanjskom politikom Evropske unije, te bilo ko, ko negira nacionalna osjećanja bilo koga u Crnoj Gori.

Poslanica Tamara Vujović kazala je da se uzdržala od glasanja za kandidate za ambasadore kod kojih je uočila određenu političku pozadinu, te istakla da su svi članovi Odbora na svoj način poslali određeni signal Vladi. Kazala je da se aktuelni Predsjednik nije pokazao kao predsjednik svih građana. Problematizovala je korišćenje diplomatskog pasoša Predsjednika da se osnuje privatni trust, te da se u pet država zamaskiraju vlasništva nad eventualnom skrivenom imovinom, koja biva zaštićena po definiciji trasta, čak i kada je predmet sudskog postupka. Poslanica Vujović je kazala i da bi trebalo razmisliti o tome da diplomatsko-konzularni ispit polažu ne samo službenici Ministarstva vanjskih poslova, već i drugi javni službenici i namještenici, koji se na neki način bave međunarodnom saradnjom.

Poslanik Nikola Janović kazao je da Predsjednik države predstavlja sve građane a da li je to slučaj i sa predsjednikom Vlade, vidi se u njegovim stavovima. Naglasio je da nije problematično da li je neko na referendumu glasao za ili protiv nezavisnosti Crne Gore, već da se radi o ljudima koji su direktno radili protiv interesa naše države ili radili u interesu tuđe države, a protiv interesa Crne Gore. Osvrnuo se i na „Open Balkan“, te pitao da li smo mi na kursu evropskih integracija, jer primjećuje koketiranje sa tom temom u posljednje vrijeme.

Potpredsjednica Branka Bošnjak postavila je pitanje ministru da li je za svih šest kandidata za ambasadore, koja su politička namještenja po predlogu većine, Predsjednik države imao negativan stav, te ukoliko to nije slučaj, da li su oni kolateralna šteta. Takođe, postavila je pitanje šta je kvalifikovalo Vladana Žugića, diplomiranog metalurga koji se nikada nije bavio kulturom i kulturnim pitanjima, da bude u diplomatskom predstavništvu za kulturna pitanja u Hrvatskoj.

Poslanik Boris Mugoša uputio je ministru pitanje da li ambasador naše države može da bude neko ko je protiv članstva Crne Gore u NATO-u, ko je protiv usklađivanja vanjske politike Crne Gore sa vanjskom politikom Evropske unije i ko negira nacionalno postojanje bilo koga u našoj zemlji kao i postojanje crnogorskog jezika, koji je u Ustavu naveden kao službeni.

Poslanik Nikolić kazao je da je argument Predsjednika države bio je da onome ko je govorio ili radio protiv Crne Gore neće dati saglasnost kada su određeni ambasadori u pitanju, te da nikom nije namjera da diskriminiše ljude koji su 2006. glasali za zajedničku državu. DPS sa svojim koalicionim partnerima glasao je za sve kandidate za ambasadore koji su bili na sjednicama Odbora za međunarodne odnose, ne gledajući političku pozadinu bilo koga od njih, za razliku od članova iz vladajuće većine.

Poslanik Đurović kazao je da on nije protiv crnogorske zastave, ali da smatra da bi neka druga bila zadovoljavajuća za sve u Crnoj Gori. Takođe istakao je da se evropski put naše države nije prekinuo već da će tek sad, sa ovom vlašću, Crna Gora biti dio Evrope.

Ministar Radulović je konstatovao da je na sjednici na kojoj se glasalo za kandidate za ambasadore ishod glasanja bio pet „za“ i pet „uzdržanih“, te da je formulacija glasila da se nisu stekli uslovi za formiranje pozitivnog mišljenja. Shodno tome, konstatovao je da se nisu stekli ni uslovi za formiranje negativnog mišljenja, te upitao da li je ta formulacija mogla da ide kao narativ prema predsjedniku države. Takođe, kazao je da je Predsjednik Đukanović izjavio da oni koji nijesu glasali za nezavisnu Crnu Goru 2006. godine, nemaju moralno pravo da predstavljaju Crnu Goru.

Predsjednik Odbora Lekić kazao je da su članovi odbora bili uzdržani kada se glasalo o kandidatima u cilju aktuelizovanja abnormalne situacije koja postoji u kohabitaciji. Sugerisao je da se pokrenete novi krug konsultacija, kako bi se rastumačila pitanja koja nijesu razjašnjena. Konstatovao je da je Predsjednik imao mogućnost da odluči i postavi ambasadore na bazi glasanja Odbora, ali da se radi o političkoj igri koja traje.

Poslanik Andrija Nikolić kazao je da postoji mogućnost prevazilaženja cjelokupne situacije ponavljanjem procedure.

Predsjednik Odbora Lekić kazao je da ne treba situirati centralni problem ka ishodu glasanja na Odboru. To jeste problem, kazao je, ali izveden iz skandala da predsjednik Vlade i Predsjednik države pišu pisma zemljama u kojima jedan predlaže ambasadore, dok drugi govori da oni ne mogu biti na tim pozicijama. To je skandal i suština problema cijele situacije.

Ministar vanjskih poslova Đorđe Radulović pozvao je da se pokaže politička hrabrost i volja da se održe spoljnopolitičke konsultacije. To je patern da i sada kao i u buduću možemo da izbjegnemo situacije slične ovoj. U odgovoru na pitanje potpredsjednice Bošnjak, kazao je da što se tiče političkih predloga za kandidate da je za većinu bilo čvrsto negativno mišljenje a za mali broj da se razmisli.

Predsjednik Odbora Lekić kazao je da kohabitacija ne daje rezultate i da se mora preuzeti odgovornost za ovakav tok stvari, te sugerisao da se obnovi ciklus konsultacija.

Sedma tačka dnevnog reda: Bilansi i posljedice rata u Avganistanu i informacija o učešću pripadnika Vojske Crne Gore u okviru međunarodnih mirovnih misija „ISAF“ i „Resolute Support“.

Predsjednik Odbora Miodrag Lekić, u uvodnom dijelu izlaganja, kazao je da je rat u Avganistanu završen sa bilansima koji su dosta teški, što kada su u pitanju žrtve, što uložena sredstva. Kako je kazao, to su događaji koji su izazvali velike refleksije na međunarodne odnose, posebno u Evropi u smislu redefinicije mirovnih misija, ohrabrenja koncepta evropske odbrane, spoljne politike, što će vjerovatno imati određeni vid finala iduće godine. Ono što je takođe od velikog značaja, kazao je, jeste dalja sudbina Avganistana. Treba sagledati iskustvo takozvanog eksportovanja demokratije, koncepta koji je takođe bio bitan

element te intervencije. Lekić je podsjetio da Crna Gora učestvuje u mirovnim misijama još od vremena Kraljevine Crne Gore, tako da u tom dijelu postoji kontinuitet, te da treba izbjeći eksploataciju te teme u propagandne svrhe. Takođe, istakao je da nesporno postoji kako pozitivna tako i negativna strana, te da se borba odvijala za pravednu stvar, ali i da se u mnogo čemu podbacilo, te da će se dalja učešća preispitati.

Ministarka odbrane Olivera Injac naglasila je značaj mehanizma mirovnih operacija kao jedne ključne tematske cjeline uspostavljanja međunarodnog mira i bezbjednosti. Sami napad na Njujork i Vašington 11. septembra 2001. godine bio je inicijalna kapisla za početak angažmana u Avganistanu. Tada je prvi put primijenjena klauzula o kolektivnoj odbrani. Sve procjene, i bezbjednosne i političke, ukazivale su da je Avganistan sigurna baza za Talibane ili utočište za vrlo ekstremne ćelije Al-Kaide. Prioritetni cilj početaka intervencije u Avganistanu je bila upravo borba protiv terorizma i da je međunarodna zajednica podržana vojnim snagama NATO-a doprinijela da se u ovom dvadesetogodišnjem periodu probaju uticati na same korijene ekstremnih terorističkih organizacija i njihovog djelovanja širom svijeta. Fokus je bio na samim bezbjednosnim pitanjima, dakle borbi protiv terorizma, različitim oblicima podrške nacionalnim bezbjednosnim snagama u Avganistanu, na razoružavanju, upravljanjem i skladištenjem municije, te svemu onome što je kontrola različitih bezbjednosnih aspekata. Tu su i pitanja rekonstrukcije i razvoja. Od 2010. godine Crna Gora je članica Partnerstva za mir.

Širi kontekst aktivnosti koji je imao intenciju da se stvore pretpostavke da se kroz međunarodnu kontribuciju, u cilju obezbjeđivanja mira i bezbjednosti, spriječi izvoz svih ostalih prijetnji sa te teritorije na ostali region. Vojska Crne Gore je učestvovala u misiji u Avganistanu kao izraz solidarnosti sa NATO saveznicima i partnerima, ali i u cilju sticanja novih znanja i praktičnih iskustava. Prva misija u Avganistanu, koja je trajala pet godina, angažovala je pet kontingenata od februara 2010. do 31. decembra 2014. Ta misija završena je krajem 2014. godine i 2015. je zamijenila misija za izgradnju kapaciteta „Odlučna podrška“ koja je u konceptualnom smislu imala jednu potpuno drugačiju namjenu koja se ogledala prije svega u asistenciji da se izgrade kapaciteti avganistanskih bezbjednosnih snaga i Vojska Crne Gore je nastavila da učestvuje u misiji „Odlučna podrška“, dakle u okviru jedne pješadijske jedinice angažovana zadacima zaštite savezničkih timova za obuku i savjetovanje štabnih oficira i podoficira, angažovanih na različitim štabnim dužnostima i savjetovanjima i jednog štabnog podoficira. Dakle, bio je angažovan 21 kontingent Vojske Crne Gore, sa 557 vojnika. Angažman crnogorskih vojnika je okončan u septembru 2020. godine. Od 2010. godine do danas, misija je koštala Crnu Goru 19 750 795,60 eura. Al Kaida je poražena i za dvije decenije nije bilo terorističkih napada. Nestabilnost u Avganistanu nije samo prijetnja za region u kojem se ta država nalazi, već i za cijeli svijet.

Miroslav Zeković v.d. generalnog direktora Direktorata za upravne poslove, državljanstvo i strance podsjetio je da se Zakonom o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca, u slučaju masovnog priliva lica koji ne mogu da se vrata u zemlju svog porijekla, tim licima odobrava privremena zaštita u Crnoj Gori. Naša zemlja posvećena aktivnom učešću u globalnim odgovorima na humanitarnom planu. Ministarstvo vanjskih poslova predložilo je formiranje međuresorske radne grupe, koja će razmatrati mogućnost za odgovor na humanitarnu krizu i eventualne kapacitete za prijem ograničenog broja izbjeglica, shodno praksi članica NATO-a koje su bile angažovane u Avganistanu, a čijim radom će

koordinirati Ministarstvo vanjskih poslova. Aktivnosti koje su preduzete su da se do 2023. godine proširi centar za prihvatanje stranaca koji traže međunarodnu zaštitu, a koji se nalazi u Spužu od 2014. Kapaciteti za smještaj, koji su predviđali 80 mjesta, uz podršku partnera UHCR-a 2019. godine povećani su za 30 %. Takođe, do kraja godine, planirana je adaptacija karaule Božaj, tako da se obezbijedi puno poštovanje prava tražilaca azila i migranata koji će biti tamo smješteni. U tom smislu je i Vlada Crne Gore, 30. jula ove godine, razmotrila predlog urbanističko-tehničkih uslova i donijela je plan na osnovu kojeg će se nastaviti izgradnja ovog objekta.

Predsjednik Odbora Lekić kazao je da bi trebalo razmisliti o formiranju Centra za geostrateške studije i međunarodne odnose, u cilju stručnog snabdijevanja informacijama i podsticanja javnog dijaloga.

Poslanik Đurović uputio je pitanje ministarki da li misli da u budućnosti Crna Gora treba da ima ovakve angažmane, naglašavajući da interes naše države treba da bude iznad svega. Kako je istakao, sreća je što među našim vojnicima nije bilo žrtava. Osvrnuo se i na troškove, te kako je kazao prema njegovim informacijama troškovi u mirovnoj misiji međunarodnih snaga bezbjednosti je četiri miliona eura godišnje, dok su troškovi u mirovnoj misiji neborbenog karaktera „Odlučna podrška“ dva miliona eura godišnje. Naglasio je da je za novac od 20 miliona eura, koji je Crna Gora potrošila, mogla da se kupe tri helikoptera ili tri manja patrolna čamca, što bi po značaju i kvalitetu popravilo stanje Vojske Crne Gore. Epilog je da su Talibani zauzeli cijeli Avganistan. Pitao je da li je učesće u misiji u Avganistanu bilo isplativo našoj državi i da li će Crna Gora i dalje učestvovati u ovakvim misijama, koje, kako je naglasio, nemaju nikakvog efekta kada je naša zemlja u pitanju. Obaveze koje imamo svakako treba ispunjavati ali ne na uštrb interesa Crne Gore, naglasio je Đurović.

Poslanica Marta Šćepanović uputila je pitanje ministarki da li bi ona Savjetu dala neki drugi predlog u vezi sa učesćem naših vojnika u ovoj misiji.

Poslanica Tamara Vujović pitala je kako će Crna Gora odgovoriti na eventualni talas migracija iz Avganistana i koji bi broj izbjeglica Crna Gora mogla da primi.

Ministarka Injac, odgovarajući na pitanja i komentare, kazala je da su države kontributori same odlučivale koliko ko može da učestvuje, koliko ko ma razvijene sposobnosti i ko koje zadatke može da preuzme, te kazala da je Vojska Crne Gore najviše bila zadužena za vojno-policijske zadatke. Na komentare poslanika Đurovića Injac je odgovorila da su pripadnici i pripadnice Vojske Crne Gore u Avganistanu prepoznali priliku za sebe i u njihovom daljem karijernom razvoju i napredovanju. Za taj novac je moglo još nešto da se nabavi ali da li bismo imali vojsku koja je spremna da učestvuje u određenim aktivnostima to je pitanje.

Na pitanje da li bi ona donijela neku odluku ili prijedlog koji bi sugerisala Savjetu za odbranu i bezbjednost kazala je da je odluka kompleksna. Objasnila je da kada se gleda sa stručne strane iz ugla međunarodne bezbjednosti, prema Povelji UN i prema svim strateškim dokumentima, da sve zemlje u cilju obezbjeđivanja međunarodnog mira i bezbjednosti imaju taj mehanizam na raspolaganju i sve ga u velikoj mjeri koriste. Kazala je da se multinacionalni karakter misije pozitivno odražavao na pripadnike Vojske Crne Gore

jer su imali priliku da saraduju sa pripadnicima oružanih snaga, učestvovali su sa drugim partnerskim i savezničkim državama, te stekli znanja, vještine i sposobnosti. Istakla je da se vode diskusije da li su ljudske žrtve i uloženi novac bili uzaludni ili ne, ali da konstatacije idu u pravcu da je zapažen društveno-ekonomski napredak u Avganistanu, zbog omogućavanja školovanja, organizovanje predsjedničkih i parlamentarnih izbora, značajni rezultati su postignuti i po pitanju slobode govora i medija.

Zeković je odgovarajući na pitanje poslanice Vujović kazao je da ukoliko bude donešena odluka da se izvrši prijem lica kroz Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca Ministarstvo unutrašnjih poslova donijeće odluke, uz puno poštovanje međunarodnih standarda. Istakao je da će kao članovi radne grupe dati puni doprinos kako bi se ovo pitanje riješilo na adekvatan način i u tom smislu ne bi mogao da preudicira o kojem broju lica bi se radilo. Raspolazu sa 104 mjesta u Spuzju, 90 na Bozaju, dobijeni su uslovi za izgradnju prihvatilišta na Bozaju gdje će kapaciteti biti povećani sa 120 na 200 mjesta. Odluka se mora donijeti na visokom nivou uzimajući u obzir bezbjednosni i humanitarni eventualni dolazak tih lica.

Osmá tačka dnevnog reda: Izbor zamjenika predsjednika Odbora

Predsjednik Kluba poslanika DPS-a predložio je da se za zamjenika predsjednika Odbora imenuje poslanik Andrija Nikolić.

Poslanik Andrija Nikolić je jednoglasno izabran za zamjenika predsjednika Odbora za međunarodne odnose i iseljenike.

Nakon iscrpljenog dnevnog reda, sjednica je završena u 16:30 časova.

SEKRETAR ODBORA
mr Jasmin Bojadžić

PREDSJEDNIK ODBORA
Miodrag Lekić